

K bodu č.

**Odborné stanovisko
hlavného kontrolóra Bratislavského samosprávneho kraja
k návrhu Záverečného účtu Bratislavského samosprávneho kraja
za rok 2023**

**Bratislava
jún 2024**

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Záverečného účtu za rok 2023

Základom finančného hospodárenia Bratislavského samosprávneho kraja je rozpočet, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Po skončení rozpočtového roka je Bratislavský samosprávny kraj povinný údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovať do záverečného účtu VÚC a návrh záverečného účtu predložiť na schválenie zastupiteľstvu samosprávneho kraja.

Podľa ustanovenia § 19e ods. 1 písm. c) zákona č. 302/2001 Z. z. o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o samosprávnych krajoch“), je hlavný kontrolór povinný pred jeho schválením zastupiteľstvom vypracovať k návrhu záverečného účtu odborné stanovisko.

Predložené odborné stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu Záverečného účtu Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „BSK“) za rok 2023 je spracované na základe predloženého návrhu Záverečného účtu BSK za rok 2023, Záverečných účtov BSK za predchádzajúce rozpočtové roky (2020 – 2022), schváleného viacročného rozpočtu BSK na roky 2023 až 2025 a jeho úprav, materiálov predložených k vypracovaniu tohto odborného stanoviska a poznatkov získaných z kontrolnej činnosti.

Hospodárenie BSK sa v roku 2023 riadilo najmä zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“), zákonom č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samosprávy v znení neskorších predpisov, ako aj ďalšími predpismi a všeobecne záväznými nariadeniami samosprávneho kraja.

1. Súhrnná charakteristika návrhu Záverečného účtu za rok 2023

Rozpočet BSK na rok 2023 bol schválený uznesením Zastupiteľstva BSK č. 3/2023 dňa 27. januára 2023. Rozpočet BSK bol v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 a ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy schválený ako vyrovnaný, v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie. Celková výška príjmov a výdavkov vrátane finančných operácií bola schválená v sume **274 681 594,78 EUR** (rok 2022 vo výške 257 686 921,97 EUR).

Bežný rozpočet bol schválený ako prebytkový v sume **8 931 889,17 EUR** (2022 = 3 708 463,56 EUR), v príjmovej časti v sume **208 840 446,02 EUR** (2022 = 189 499 634,71 EUR) a vo výdavkovej časti v sume **199 908 556,85 EUR** (2022 = 185 791 171,15 EUR).

Kapitálový rozpočet bol schválený ako schodkový vo výške **53 401 769,66 EUR** (2022 = 50 575 876,90 EUR), v príjmovej časti vo výške **15 407 054,85 EUR** (2022 = 17 175 690,92 EUR) a vo výdavkovej časti v sume **68 808 824,51 EUR** (2022 = 67 751 567,82 EUR). Schodok kapitálového rozpočtu bol krytý čiastočne prebytkom bežného rozpočtu a čiastočne prebytkom rozpočtu finančných operácií, čím bola zabezpečená vyrovnanosť rozpočtu BSK, keď do rozpočtu boli zahrnuté príjmové finančné operácie v sume **50 434 093,91 EUR** (2022 = 51 011 596,34 EUR) a výdavkové finančné operácie vo výške **5 964 213,42 EUR** (2022 = 4 144 183,00 EUR).

BSK v roku 2023 zostavil svoj rozpočet výdavkov (kapitálové + bežné bez výdavkových finančných operácií) v nasledovnom programovom členení:

tabuľka č. 1

(v EUR)

	Názov programu	2023	2024	2025
Program 1	Plánovanie, manažment a kontrola	31 461 815,00	24 470 517,00	17 591 652,00
Program 2	Organizácia podujatí a komunikácia s verejnosťou	19 642 000,00	11 535 851,00	12 055 582,00
Program 3	Interné služby	7 761 645,00	6 883 845,00	6 990 045,00
Program 4	Cestovný ruch	660 000,00	727 000,00	727 000,00
Program 5	Starostlivosť o krajinu, prírodné zdroje, územné plánovanie a prevenciu obyvateľstva	294 580,00	286 580,00	229 580,00
Program 6	Komunikácie	32 500 000,00	15 000 000,00	13 500 000,00
Program 7	Doprava	25 538 921,00	26 133 335,00	27 585 854,00
Program 8	Vzdelávanie	91 825 839,00	98 839 084,00	104 472 107,00
Program 9	Šport a mládežnícke aktivity	425 000,00	425 000,00	425 000,00
Program 10	Kultúra	6 002 880,00	6 186 179,00	6 237 179,00
Program 11	Sociálne zabezpečenie	40 649 349,00	40 781 291,00	40 859 797,00
Program 12	Zdravotníctvo	377 200,00	377 200,00	377 200,00
Program 13	Administratíva	10 978 153,00	10 978 153,00	10 978 153,00
Program 14	Strategická podpora verejného života a regiónu	600 000,00	600 000,00	600 000,00
	celkom kapitálové a bežné výdavky	268 717 382,00	243 224 035,00	242 629 149,00
	Výdavkové finančné operácie	5 964 213,00	8 516 383,00	8 983 049,00
	celkom s výdavkovými finančnými operáciami	274 681 595,00	251 740 418,00	251 612 198,00

Stanovisko hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu BSK na roky 2023 až 2025 bolo súčasťou materiálu schváleného Uznesením Zastupiteľstva BSK č. 3/2023 zo dňa 27. 01. 2023, ktorým bol schválený rozpočet BSK na rok 2023.

1.1 Úpravy rozpočtu

V priebehu roka 2023 boli realizované zmeny rozpočtu vo viacerých rozpočtovaných príjmových a výdavkových položkách. Úpravy sa realizovali na základe schválenia zmien rozpočtu Uzneseniami Zastupiteľstva BSK č. 25/2023 zo dňa 31. 03. 2023, č. 104/2023 zo dňa 22. 09. 2023, č. 147/2023 zo dňa 10. 11. 2023, ako aj v rámci splnomocnenia predsedu BSK udeleného zastupiteľstvom BSK (bod B Uznesenia Zastupiteľstva č. 3/2023 zo dňa 27. 01. 2023). Kontrolou jednotlivých zmien rozpočtu bolo zistené, že tieto boli vykonávané v súlade so znením uvedeného uznesenia. Okrem toho zmeny rozpočtu zohľadňovali aj úpravy účelových dotácií zo štátneho rozpočtu, z prostriedkov EÚ a darov, ktoré v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zastupiteľstvo BSK neschvaľovalo. V rámci úprav jednotlivých položiek rozpočtu BSK v priebehu rozpočtového roka 2023 bol rozpočet BSK celkovo navýšený o **65 985 947,09 EUR** a na konci rozpočtového roka 2023 dosiahol upravený rozpočet objem v príjmovej aj výdavkovej časti **340 667 541,87 EUR**.

Evidenciu o vykonaných úpravách (zmenách) jednotlivých položiek schváleného rozpočtu, ktorými sa rozpočet BSK v priebehu roka 2023 menil, viedol priebežne odbor financií BSK.

Po vykonaných úpravách sa rozpočet oproti schválenému rozpočtu v roku 2023 zmenil nasledovne:

tabuľka č. 2

(v EUR)

Ukazovateľ	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Plnenie/čerpanie k 31.12.2023	% plnenie k zmenenému rozpočtu k 31.12.2023
Bežné príjmy	208 840 446,02	234 772 863,55	242 768 413,67	103,41%
Bežné výdavky	199 908 556,85	227 241 107,28	206 728 787,74	90,97%
Bilancia bežného rozpočtu	8 931 889,17	7 531 756,27	36 039 625,93	
Kapitálové príjmy	15 407 054,85	18 525 047,54	8 932 107,09	48,22%
Kapitálové výdavky	68 808 824,51	107 462 221,17	51 810 162,43	48,21%
Bilancia kapitálového rozpočtu	-53 401 769,66	-88 937 173,63	-42 878 055,34	
Bilancia bežného a kapitálového rozpočtu	-44 469 880,49	-81 405 417,36	-6 838 429,41	

Príjmové finančné operácie	50 434 093,91	87 369 630,78	59 616 897,41	68,24%
Výdavkové finančné operácie	5 964 213,42	5 964 213,42	6 398 029,94	107,27%
Bilancia finančných operácií	44 469 880,49	81 405 417,36	53 218 867,47	
Príjmy a príjmové finančné operácie	274 681 594,78	340 667 541,87	311 317 418,17	91,38%
Výdavky a výdavkové finančné operácie	274 681 594,78	340 667 541,87	264 936 980,11	77,77%

Najvýznamnejšie rozdiely medzi schváleným rozpočtom a skutočným čerpaním rozpočtu boli zaznamenané pri kapitálových príjmoch vo výške **6 474 947,76 EUR** (plnenie 48,22 %) a pri kapitálových výdavkoch vo výške **16 998 662,08 EUR** (plnenie 48,21 %). Kontrolou predložených dokladov bolo zistené, že najvýznamnejšie rozdiely medzi schváleným rozpočtom a skutočným čerpaním kapitálového rozpočtu boli zaznamenané pri kapitálových výdavkoch v:

- podprograme 1.3: Stratégia a riadenie projektov vo výške rozdielu **8 039 971,99 EUR**
- podprograme 3.1: Správa a evidencia majetku vo výške rozdielu **3 134 688,84 EUR**
- podprograme 3.3: Majetok-investície, údržba vo výške rozdielu **1 023 243,75 EUR**
- Programe 6: Komunikácie, vo výške rozdielu **5 949 278,16 EUR**.

Úpravy programového rozpočtu v roku 2023 sa vo výdavkovej časti dotkli jednotlivých programov nasledovne:

tabuľka č. 3

(v EUR)

	Názov programu	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť k 31.12.2023
Program 1	Plánovanie, manažment a kontrola	31 461 814,57	34 607 201,10	20 868 649,15
Program 2	Organizácia podujatí a komunikácia s verejnosťou	400 000,00	400 000,00	317 238,00
Program 3	Interné služby	27 003 645,00	30 010 502,52	21 830 327,47
Program 4	Cestovný ruch	660 000,00	660 000,00	643 136,00
Program 5	Starostlivosť o krajinu, prírodné zdroje, územné plánovanie a prevenciu obyvateľstva	294 580,00	294 580,00	128 901,57
Program 6	Komunikácie	32 500 000,00	66 800 000,00	24 383 068,65
Program 7	Doprava	25 538 921,00	25 538 921,00	24 214 970,46
Program 8	Vzdelávanie	91 825 839,00	113 675 354,29	107 528 872,96
Program 9	Šport a mládežnícke aktivity	425 000,00	410 970,69	397 241,92
Program 10	Kultúra	6 002 880,06	6 002 880,06	5 375 592,99
Program 11	Sociálne zabezpečenie	40 649 348,73	42 843 665,79	39 665 285,90
Program 12	Zdravotníctvo	377 200,00	377 200,00	175 552,69
Program 13	Administratíva	10 978 153,00	11 082 053,00	11 072 994,13
Program 14	Strategická podpora verejného života a regiónu	600 000,00	2 000 000,00	1 937 118,28
	celkom	268 717 381,36	334 703 328,45	258 538 950,17
	Výdavkové finančné operácie	5 964 213,42	5 964 213,42	6 398 029,94
	celkom s výdavkovými finančnými operáciami	274 681 594,78	340 667 541,87	264 936 980,11

Po vykonaných úpravách sa programový rozpočet výdavkov (bez finančných operácií) k 31. 12. 2023 v súhrne zvýšil o **65 985 947,09 EUR**, t. j. o 24,56 %.

1.2 Vývoj rozpočtových vzťahov

Prehľad schválených rozpočtov za roky 2020 až 2023 je uvedený v nasledovnej tabuľke:

tabuľka č. 4

(v EUR)

Názov ukazovateľa	2023	2022	2021	2020
Príjmy rozpočtu BSK, z toho:	224 247 500,87	206 675 325,63	192 719 300,80	186 394 438,85
Bežné príjmy	208 840 446,02	189 499 634,71	178 591 418,61	175 181 988,30
Kapitálové príjmy	15 407 054,85	17 175 690,92	14 127 882,19	11 212 450,55
Výdavky rozpočtu BSK, z toho:	268 717 381,36	253 542 738,97	221 589 284,06	206 632 866,95

Bežné výdavky	199 908 556,85	185 791 171,15	175 071 652,51	170 922 732,53
Kapitálové výdavky	68 808 824,51	67 751 567,82	46 517 631,55	35 710 134,42
Bilancia rozpočtu celkom (bez FO)	-44 469 880,49	-46 867 413,34	-28 869 983,26	-20 238 428,10
Bilancia bežného rozpočtu	8 931 889,17	3 708 463,56	3 519 766,10	4 259 255,77
Bilancia kapitálového rozpočtu	-53 401 769,66	-50 575 876,90	-32 389 749,36	-24 497 683,87
Príjmové finančné operácie	50 434 093,91	51 011 596,34	33 014 156,26	24 313 596,52
Výdavkové finančné operácie	5 964 213,42	4 144 183,00	4 144 173,00	4 075 168,42
Bilancia FO	44 469 880,49	46 867 413,34	28 869 983,26	20 238 428,10
Rozpočet celkom vrátane FO	274 681 594,78	257 686 921,97	225 733 457,06	210 708 035,37

Z vyššie uvedenej tabuľky vyplýva, že rozpočtované príjmy schváleného rozpočtu na rok 2023 (bez príjmových finančných operácií) v celkovej sume **224 247 500,87 EUR** (2022 = 206 675 325,63 EUR) boli v porovnaní s rokom 2022 vyššie o 8,50%. Rozpočtované výdavky schváleného rozpočtu na rok 2023 (bez výdavkových finančných operácií) v celkovej sume **268 717 381,36 EUR** (2022 = 253 542 738,97 EUR) v porovnaní s rokom 2022 boli zvýšené o 5,99%.

Skutočné plnenie rozpočtov za obdobie 2020 až 2023 bolo nasledovné:

tabuľka č. 5

(v EUR)

Názov ukazovateľa	Skutočné plnenie rozpočtu			
	2023	2022	2021	2020
Príjmy rozpočtu BSK, z toho	251 700 520,76	217 333 888,25	196 204 936,31	179 713 945,82
Bežné príjmy	242 768 413,67	208 201 420,93	188 659 177,15	175 613 428,04
Kapitálové príjmy	8 932 107,09	9 132 467,32	7 545 759,16	4 100 517,78
Výdavky rozpočtu BSK, z toho	258 538 950,17	234 917 503,56	196 383 397,60	165 892 193,11
Bežné výdavky	206 728 787,74	186 104 447,66	175 476 550,09	155 827 379,05
Kapitálové výdavky	51 810 162,43	48 813 055,90	20 906 847,51	10 064 814,06
Bilancia rozpočtu celkom (bez FO)	-6 838 429,41	-17 583 615,31	-178 461,29	13 821 752,71
Bilancia bežného rozpočtu	36 039 625,93	22 096 973,27	13 182 627,06	19 786 048,99
Bilancia kapitálového rozpočtu	-42 878 055,34	-39 680 588,58	-13 361 088,35	-5 964 296,28
Príjmové finančné operácie	59 616 897,41	34 329 392,85	25 946 181,46	16 851 529,99
Výdavkové finančné operácie	6 398 029,94	4 691 154,51	5 296 245,72	4 556 130,35
Bilancia finančných operácií	53 218 867,47	29 638 238,34	20 649 935,74	12 295 399,64
Príjmy spolu vrátane FO	311 317 418,17	251 663 281,10	222 151 117,77	196 565 475,81
Výdavky spolu vrátane FO	264 936 980,11	239 608 658,07	201 679 643,32	170 448 323,46
Bilanc. rozpočtu vrátane FO celkom	46 380 438,06	12 054 623,03	20 471 474,45	26 117 152,35
HV vrátane FO po úprave	14 743 225,94	7 490 013,55	16 194 289,67	21 834 511,77

Z tabuľky č. 5 je zrejmé, že skutočné čerpanie rozpočtu (rozdiel medzi príjmami a výdavkami bez finančných operácií) v roku 2023 skončilo schodkom vo výške **-6 838 429,41 EUR**, čo predstavuje výrazný rozdiel v porovnaní s rokom 2022, kedy bol schodok až vo výške **-17 583 615,31 EUR**.

Príjmy rozpočtu BSK (bez finančných operácií) v roku 2023 boli vo výške **251 700 520,76 EUR** (2022 = 217 333 888,25 EUR). V porovnaní s rokom 2022 boli vyššie o **34 366 632,51 EUR**, t. j. o 15,81 %.

Výdavky rozpočtu BSK (bez finančných operácií) v roku 2023 boli vo výške **258 538 950,17 EUR** (2022 = 234 917 503,56 EUR). Medziročne objem výdavkov rozpočtu v roku 2023 narástol o **23 621 446,61 EUR**, t. j. o 10,06 %.

V roku 2023 mal BSK príjmové finančné operácie vo výške **59 616 897,41 EUR** (2022 = 34 329 392,85 EUR). V porovnaní s rokom 2022 bol objem príjmových finančných operácií vyšší o **25 287 504,56 EUR**, t. j. o 73,66 %. Výdavkové finančné operácie v objeme **6 398 029,94 EUR** (2022 = 4 691 154,51 EUR) boli v porovnaní s rokom 2022 vyššie o **1 706 875,43 EUR**, t. j. o 36,38 %.

1.3 Celkové čerpanie rozpočtu a výsledok hospodárenia

Z tabuľky č. 5 je zrejmé, že bežný rozpočet BSK za rok 2023 skončil s prebytkom v sume **36 039 625,93 EUR** (2022 = 22 096 973,27 EUR). Prebytok bežného rozpočtu bol vyšší o **13 942 652,66 EUR** (63,10%) v porovnaní s prebytkom bežného rozpočtu roka 2022.

Kapitálový rozpočet BSK za rok 2023 skončil so schodkom vo výške **-42 878 055,34 EUR** (2022 = -39 680 588,58 EUR). V porovnaní s rokom 2022 bol vykázaný schodok vyšší o **-3 197 466,76 EUR**. Čerpanie kapitálových výdavkov sa medziročne zvýšilo o **2 997 106,53 EUR**, t. j. o 6,14 %. Vykázaný schodok kapitálového rozpočtu za rok 2023 bol krytý z prebytku bežného rozpočtu a plusového rozdielu, ktorý vznikol medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami.

Rozdiel medzi príjmovými a výdavkovými finančnými operáciami bol pri plnení rozpočtu BSK v roku 2023 vykázaný v sume **53 218 867,47 EUR** (2022 = 29 638 238,34 EUR).

Z finančných výkazov o plnení rozpočtu vyplýva, že rozpočtované finančné prostriedky boli v roku 2023 použité na:

tabuľka č. 6

(v EUR)

EK	Názov účtu	Schválený rozpočet na rok 2023	Skutočnosť za rok 2023	Skutočnosť za rok 2022
610	Mzdy, platy, služ. príjmy	62 608 962,95	68 762 029,51	62 297 936,43
620	Poistné a príspevok do poisťovní	23 116 107,60	25 249 214,08	22 826 034,53
630	Tovary a služby	33 202 682,38	36 807 701,43	29 488 937,71
640	Bežné transfery	79 480 803,92	74 448 122,27	71 367 587,46
650	Splácanie úrokov	1 500 000,00	1 465 370,10	123 951,53
6	Bežné výdavky spolu:	199 908 556,85	206 732 437,39	186 104 447,66
710	Obstarávanie kapitálových aktív	42 709 770,93	43 417 842,38	37 614 544,19
720	Kapitálové transfery	26 099 053,58	8 388 670,40	11 198 511,71
7	Kapitálové výdavky spolu:	68 808 824,51	51 806 512,78	48 813 055,90
8	Výd. vypl. z trans. s fin. aktívami	5 964 213,42	6 398 029,94	4 691 154,51
	C e l k o m:	274 681 594,78	264 936 980,11	239 608 658,07

V tabuľke č. 5 za rok 2023 sú uvedené v rámci bežných a kapitálových príjmov a bežných a kapitálových výdavkov aj príjmy a výdavky z finančných operácií. Celková bilancia rozpočtu vrátane finančných operácií je vo výške **46 380 438,06 EUR**. V tejto bilancii sú obsiahnuté aj tie účelovo viazané finančné prostriedky, ktoré podľa § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy možno použiť ako nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie, alebo na základe osobitného predpisu. Tieto (nevyčerpané) prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu vyššieho územného celku z prebytku vylučujú.

Podrobný prehľad nevyčerpaných finančných prostriedkov rozpočtu, ktoré neboli čerpané v roku 2023 a budú čerpané, alebo vrátené do ŠR v roku 2024, je uvedený v časti B.3. predloženého návrhu záverečného účtu v celkovej výške **31 637 212,12 EUR**.

Výsledkom hospodárenia, po usporiadaní prebytku rozpočtu BSK v zmysle ustanovenia § 16 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, je prebytok rozpočtu v celkovej výške **14 743 225,94 EUR**.

2. Zhodnotenie návrhu Záverečného účtu za rok 2023

2.1 Rozpočtové hospodárenie

Na základe vyššie uvedených častí odborného stanoviska hlavného kontrolóra BSK je možné potvrdiť, že výsledkom hospodárenia (vrátane finančných operácií po vylúčení nevyčerpaných dotácií ŠR, prostriedkov EÚ a ostatných záväzkov) v roku 2023 bol prebytok vo výške **14 743 225,94 EUR**.

2.2 Peňažné fondy

Sociálny fond BSK bol tvorený ako súhrn povinného a nepovinného prídeltu vo výške 1,5 % objemu skutočne vyplatených hrubých miezd (podľa zákona č. 152/1994 Z. z. o sociálnom fonde a o zmene a doplnení zákona č. 286/1992 Zb. o daniach z príjmov v znení neskorších predpisov).

Počiatočný stav sociálneho fondu k 01. 01. 2023 bol v sume **41 856,90 EUR**. Celková zákonná tvorba sociálneho fondu za rok 2023 dosiahla sumu **105 393,69 EUR**, z toho základný prídelt vo výške 1,5 % objemu skutočne vyplatených hrubých miezd za december 2022 vo výške **6 728,25 EUR** a základný prídelt vo výške 1,5 % objemu skutočne vyplatených hrubých miezd za január až november 2023 vo výške **98 665,44 EUR**.

Prostriedky fondu boli čerpané na príspevky na stravovanie, na regeneráciu zamestnancov a na nenávratnú sociálnu výpomoc. Spolu bolo zo sociálneho fondu použitých **122 772,59 EUR** (2022 = 78 385,65 EUR). Konečný stav sociálneho fondu bez tvorby sociálneho fondu za mesiac december 2023 bol vo výške **24 478,00 EUR**.

Rezervný fond mal k 01. 01. 2023 počiatočný stav vo výške **35 430 817,30 EUR** (2022 = 30 983 680,04 EUR). Uznesením Zastupiteľstva BSK č. 81/2023 z 23. 06. 2023 bol schválený prevod zostatku finančných prostriedkov z roku 2022 v celkovej sume **7 490 013,55 EUR** do rezervného fondu.

V roku 2023 boli použité prostriedky rezervného fondu vo výške **12 528 719,06 EUR** (2022 = 11 743 885,79 EUR). Podrobný rozpis čerpania rezervného fondu je uvedený v časti C.2. predloženého návrhu Záverečného účtu za rok 2023.

Konečný stav (zostatok) rezervného fondu k 31. 12. 2023 bol vykázaný v celkovej výške **30 392 111,79 EUR** (2022 = 35 430 817,30 EUR).

2.3 Bilancia aktív a pasív

Bilancia aktív a pasív BSK k 31. 12. 2023 je podrobne zhodnotená v časti D návrhu Záverečného účtu za rok 2023 a je vyjadrená v nasledujúcej tabuľke:

tabuľka č. 7

(v EUR)

Bilancia Aktív a Pasív za BSK	Netto k 31.12.2022	Netto k 31.12.2023	Medziročná zmena
AKTÍVA	684 563 223,55	792 327 782,68	107 764 559,13
Neobežný majetok	353 861 498,48	397 303 710,02	43 442 211,54
Obežný majetok	330 072 547,48	394 171 136,81	64 098 589,33
Časové rozlíšenie	629 177,59	852 935,85	223 758,26
PASÍVA	684 563 223,55	792 327 782,68	107 764 559,13
Vlastné imanie	260 580 013,50	296 049 518,84	35 469 505,34
Závazky	370 972 983,48	435 772 585,95	64 799 602,47
Časové rozlíšenie	53 010 226,57	792 327 782,68	7 495 451,32

Porovnávaním stavu aktív a pasív BSK k 31. 12. 2022, ktorých výška bola uvedená v Záverečnom účte za rok 2022 so stavom uvedeným k 31. 12. 2023 v Záverečnom účte za rok 2023 bol zistený rozdiel vo výške **107 764 559,13 EUR** (v Záverečnom účte za rok 2022 bola uvedená suma *54 216 421,48 EUR*). V medziročnom porovnaní hodnota netto majetku a celkové zdroje financovania BSK vzrástli o 107 764 559,13 EUR.

2.4 Stav a vývoj dlhu

Výška zostatku istín prijatých úverov z bankových inštitúcií bola k 31. 12. 2023, pri porovnaní so stavmi k 31. 12. 2022, nasledovná:

tabuľka č. 8

(v EUR)

Druh bankového úveru podľa splatnosti	Hodnota	Hodnota	Rozdiel
	k 31. 12. 2023	k 31. 12. 2022	2023 - 2022
Dlhodobý bankový úver-Komerční Banka	751 282,77	1 252 134,77	-500 852,00
Dlhodobý bankový úver č.2-Komerční Banka	0,00	571 434,00	-571 434,00
Dlhodobý bankový úver č.3-Komerční Banka	203 448,57	406 902,57	-203 454,00
Dlhodobý bankový úver-OTP Banka	77 002,62	229 694,66	-152 692,04
Dlhodobý bankový úver-SI.Sporiteľňa	1 704 366,80	2 037 702,80	-333 336,00
Dlhodobý bankový úver-SI.Sporiteľňa 2	5 333 324,00	5 999 992,00	-666 668,00
Dlh.BÚ-SI.Sporiteľňa/Splátkový úver č.3/1.tranža	15 178 574,00	1 500 000,00	13 678 574,00
Dlhodobý bankový úver zahr.-EIB	3 955 020,10	4 237 521,54	-282 501,44
Dlhodobý bankový úver zahr.-EIB-10.tranža	2 760 000,00	2 880 000,00	-120 000,00
Dlhodobý bankový úver zahr.-EIB-2.tranža	2 026 666,76	2 153 333,42	-126 666,66
Dlhodobý bankový úver zahr.-EIB-3.tranža	3 545 845,92	3 754 425,08	-208 579,16
Dlhodobý bankový úver zahr.-EIB-4.tranža	2 136 674,74	2 255 378,90	-118 704,16
Dlhodobý bankový úver zahr.-EIB-5.tranža	1 886 357,77	1 985 639,77	-99 282,00
Dlhodobý bankový úver zahr.-EIB-6.tranža	5 320 000,00	5 600 000,00	-280 000,00
Dlhodobý bankový úver zahr.-EIB-7.tranža	1 520 000,00	1 600 000,00	-80 000,00
Dlhodobý bankový úver zahr.-EIB-8.tranža	5 600 000,00	5 880 000,00	-280 000,00
Dlhodobý bankový úver zahr.-EIB-9.tranža	5 040 000,00	5 280 000,00	-240 000,00
Krátkodobý bankový úver EIB 1	282 501,44	282 501,44	0,00
Krátkodobý bankový úver EIB 10	120 000,00	120 000,00	0,00
Krátkodobý bankový úver EIB 2	126 666,66	126 666,66	0,00
Krátkodobý bankový úver EIB 3	208 579,16	208 579,16	0,00
Krátkodobý bankový úver EIB 4	118 704,16	118 704,16	0,00
Krátkodobý bankový úver EIB 5	99 282,00	99 282,00	0,00
Krátkodobý bankový úver EIB 6	280 000,00	280 000,00	0,00
Krátkodobý bankový úver EIB 7	80 000,00	80 000,00	0,00
Krátkodobý bankový úver EIB 8	280 000,00	280 000,00	0,00
Krátkodobý bankový úver EIB 9	240 000,00	240 000,00	0,00
Krátkodobý bankový úver KB1	500 852,00	500 852,00	0,00
Krátkodobý bankový úver KB2	571 434,00	571 428,00	6,00
Krátkodobý bankový úver KB3	203 454,00	203 454,00	0,00
Krátkodobý bankový úver OTP	152 692,04	152 692,04	0,00
Krátkodobý bankový úver-SI.Sporiteľňa	333 336,00	333 336,00	0,00
Krátkodobý bankový úver-SI.Sporiteľňa 2	666 668,00	666 668,00	0,00
Kr.BÚ-SI.Sporiteľňa/Splátkový úver č.3/1.tranža	1 821 426,00	0,00	1 821 426,00
Spolu	63 124 159,51	51 888 322,97	11 235 836,54

Okrem uvedených bankových úverov obsahuje celková suma dlhu návratné finančné výpomoci v celkovej sume **23 300 000,00 EUR**, ktorá pozostáva z:

- prvej tranže návratnej finančnej výpomoci s vykázaným zostatkom k 31.12.2023 vo výške **13 800 000,00 EUR** v zmysle zmluvy s Ministerstvom financií SR č. 2020-813-FIN za účelom opravy a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy, vrátane súvisiacej cestnej infraštruktúry, opravy majetku a investície do majetku vo vlastníctve BSK určeného na výkon samosprávnych pôsobností na úseku sociálnych služieb, zdravotníctva, kultúry, cestovného ruchu, vzdelávania, športu a regionálneho rozvoja. NFV je poskytnutá bezúročne na 15 rokov a s odkladom splátok do roku 2023 a
- druhej tranže návratnej finančnej výpomoci vo výške **9 500 000,00 EUR** čerpanej v priebehu II. štvrtroka 2022, v zmysle zmluvy s Ministerstvom financií SR č. 2020-813-FIN za účelom opravy a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy, vrátane súvisiacej cestnej infraštruktúry, opravy majetku a investície do majetku vo vlastníctve BSK určeného na výkon samosprávnych pôsobností na úseku sociálnych služieb, zdravotníctva, kultúry, cestovného ruchu, vzdelávania, športu a regionálneho rozvoja. NFV je poskytnutá bezúročne na 15 rokov a s odkladom splátok do roku 2023.

Do celkovej sumy dlhu sa nezapočítava záväzok z prijatého úveru zo spoločnosti National Development Fund II., a. s. so zostatkom k 31.12.2023 vo výške 26 600 000,00 EUR. Uznesením Zastupiteľstva Bratislavského samosprávneho kraja č. 104/2023 zo dňa 22. 09. 2023 bolo schválené prijatie úveru zo spoločnosti National Development Fund II., a. s. vo výške 34 000 000,00 EUR.

Skutočné bežné príjmy za predchádzajúci rozpočtový rok, t. j. rok 2022 boli vo výške **208 201 420,93 EUR**. Celková suma dlhu BSK k 31. 12. 2023 vo výške **86 424 159,51 EUR** (63 124 159,51 EUR + 23 300 000,00 EUR) predstavovala **41,51 %** bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho rozpočtového roka, t. j. roka 2022, znížené o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku BSK z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia, alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu boli vo výške **132 585 703,93 EUR**. Suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane výnosov vo výške **7 429 533,56 EUR** predstavovala **5,60 %** bežných príjmov znížených o uvedené prostriedky.

2.5 Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach BSK k 31. 12. 2023

Prehľad o záväzkoch a pohľadávkach BSK k 31. 12. 2023 je uvedený v časti E návrhu Záverečného účtu za rok 2023.

Celková výška záväzkov BSK (Úrad BSK, rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK) podľa účtovnej závierky k 31. 12. 2023 bola **435 772 585,95 EUR** (2022 = 370 972 983,48 EUR), z toho dlhodobé záväzky v celkovej sume **737 514,40 EUR** (2022 = 804 148,85 EUR) a krátkodobé záväzky v celkovej sume **15 698 794,29 EUR** (2022 = 14 870 007,39 EUR). Zostatok tvorili bankové úvery a výpomoci v celkovej výške **113 024 159,51 EUR** (podrobne v časti „Stav a vývoj dlhu“ tohto stanoviska), rezervy vo výške **3 853 170,41 EUR** a zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy vo výške **302 458 947,34 EUR**. Medziročne sa celková výška záväzkov zvýšila o **64 799 602,47 EUR**, t. j. o 17,47 %.

Celková výška pohľadávok (po korekciách - netto) BSK (Úrad BSK, rozpočtové a príspevkové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK) podľa účtovnej závierky k 31. 12. 2023 bola vo výške **2 654 893,19 EUR** (2022 = 1 399 394,09 EUR), v tom: dlhodobé pohľadávky vo výške **6 251,14 EUR** (2022 = 6 626,49 EUR) a krátkodobé pohľadávky vo výške **2 648 642,05 EUR** (2022 = 1 392 767,60 EUR). Celková výška pohľadávok k 31.12.2023 (po korekciách - netto) v porovnaní s predchádzajúcim rokom bola vyššia o **1 255 499,10 EUR**, t. j. o 89,72 %.

3. Overenie audítorom a zverejnenie návrhu Záverečného účtu za rok 2023

BSK v súlade s ustanovením § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a § 9 ods. 4 zákona o samospráve vyšších územných celkov, dal účtovnú závierku a svoje hospodárenie za rozpočtový rok 2023 overiť audítorom. Správa nezávislého audítora o overení riadnej individuálnej účtovnej závierky k 31. 12. 2023 bola vydaná ku dňu 30. 05.2024.

Návrh Záverečného účtu za rok 2023 bol v súlade s ustanovením § 9 ods. 3 zákona o samosprávnych krajoch zverejnený dňa 03. 06. 2024 na úradnej tabuli BSK a na webovej stránke BSK. Povinnosť zverejnenia záverečného účtu najmenej 15 dní pred jeho schválením bola dodržaná.

4. Súlad návrhu Záverečného účtu za rok 2023 so zákonom o rozpočtových pravidlách

Predkladaný návrh Záverečného účtu za rok 2023 bol zostavený po predchádzajúcom usporiadaní hospodárenia BSK vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom a právnickým osobám, ktorým boli poskytnuté prostriedky z rozpočtu BSK a po usporiadaní finančných vzťahov k iným rozpočtom. V zmysle ustanovenia § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy Záverečný účet vyššieho územného celku obsahuje najmä:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,
- e) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 a § 8 ods. 5 v členení podľa jednotlivých príjemcov, ak nie sú obcou a vyšším územným celkom zverejnené iným spôsobom,
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,
- g) hodnotenie plnenia programov obce a programov vyššieho územného celku.

Predložený návrh Záverečného účtu BSK za rok 2023 bol zostavený v zmysle ustanovenia § 16 ods. 5 v spojení s ustanovením § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje zákonom uložené náležitosti.

5. ZÁVER

BSK bol povinný viesť operatívnu evidenciu o všetkých rozpočtových opatreniach vykonaných v priebehu rozpočtového roka 2023, ktorú viedol odbor financií BSK.

Podľa predloženého návrhu Záverečného účtu BSK za rok 2023 bol výsledkom hospodárenia BSK (vrátane finančných operácií po vylúčení nevyčerpaných dotácií ŠR, prostriedkov EÚ a ostatných záväzkov) v roku 2023 prebytok vo výške **14 743 225,94 EUR**.

Podľa ustanovenia § 15 ods. 1. písm. a) až c) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy BSK môže vytvárať peňažné fondy, ktorých zdrojom môže byť prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok, prostriedky získané z rozdielu medzi výnosmi a nákladmi z podnikateľskej činnosti po zdanení a zostatky peňažných fondov z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií s výnimkou zostatkov nepoužitých návratných zdrojov financovania.

Uvedený výsledok hospodárenia, v súlade s ustanovením § 15 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, oprávňuje predkladateľov návrhu Záverečného účtu za rok 2023 predložiť návrh na prevod zostatku finančných prostriedkov v objeme **14 743 225,94 EUR** na účet rezervného fondu v plnej výške.

Na základe posúdenia úprav rozpočtu počas rozpočtového roka 2023, dodržania podmienok pre vykázanie vyrovnanosti, prebytku, resp. schodku a obsahu údajov prezentovaných v predloženom návrhu

Závěrečného účtu BSK za rok 2023 a vzhľadom na predkladané stanovisko k jednotlivým častiam predloženého návrhu Závěrečného účtu BSK za rok 2023.

***odporúčam zastupiteľstvu BSK
schváliť***

**Závěrečný účet Bratislavského samosprávneho kraja za rok 2023
bez výhrad.**

V Bratislave 07. 06. 2024

Ing. Milan Slezák
hlavný kontrolór BSK